

תוכנית המסים החדשה: גם בעלי הכנסות נמוכות ובינוניות ייהנו מתוספת לנטו

אילו שינויים צפויים בתלוש השכר של העובדים בשנת 2006? עו"ד מאיר קפוטא ורו"ח ג'קי מצא בסדרת מאמרים על תוכנית המסים החדשה של האוצר

עו"ד מאיר קפוטא ורו"ח ג'קי מצא 3/7/05

בתחילת החודש אישרה הממשלה את תוכנית המסים הרב שנתית שגובשה במשרד האוצר על פי המלצות ועדה משותפת למינהל הכנסות המדינה ולרשות המסים בישראל. הצעת החוק ליישום התכנית, שתובא בקרוב לאישור הכנסת, כוללת הפחתות מסים, האחדת שיעורי מיסוי ההון וצעדים לעידוד השקעות בישראל והגברת אכיפת חוקי המס.

מאמר זה דן בהפחתות הצפויות בשיעורי המס הישיר על יחידים והוא ראשון בסדרת מאמרים שיעסקו בשינויים הצפויים במערכת המסים בעקבות התכנית הרב שנתית.

אילו שינויים צפויים בתלוש השכר של העובדים בשנת 2006 בעקבות התכנית החדשה? לפי החוק הנוכחי, בתחילת שנת 2006 אמורה הייתה להיות הפחתת מסים רק לבעלי הכנסות מעל 11,000 שקל. תוכנית המסים הרב שנתית מרחיבה את מעגל הנהנים מהפחתת המסים המתוכננת, כך שגם בעלי הכנסות נמוכות ובינוניות ייהנו מתוספת לנטו בתחילת 2006 בסכום של עד כ-100 שקל לחודש.

מה יהיה היקף הפחתת המסים על הכנסות מעבודה? התכנית בנויה בצורה מדורגת, כך שהיקף ההפחתה יגדל מדי שנה עד כ-8 מיליארד שקל. סכום זה מצטרף להפחתות מסים שכבר בוצעו בשנתיים האחרונות, בהיקף של כ-13 מיליארד שקל. בסה"כ בשנים 2003-2010 יפחת נטל המס על עבודה בסכום שנתי חסר תקדים של כ-21 מיליארד שקל.

האם התכנית תפחית גם את דמי הביטוח הלאומי ומס בריאות?

בצד הפחתת שיעורי מס ההכנסה יופחת שיעור הביטוח הלאומי במדרגה הראשונה מ-1.4% ל-0.4% בלבד. כיום השיעור המופחת חל עד הכנסה בסך 3,482 שקל (מחצית השכר הממוצע במשק). בעקבות התכנית תורחב המדרגה עד סכום הכנסה של 4,170 שקל (כ-60% מהשכר הממוצע במשק). הרחבה זו תחול גם לגבי המדרגה שבה חל מס בריאות בשיעור מופחת של 3.1%. הפחתת דמי הביטוח הלאומי ומס הבריאות תאפשר גם למי שהכנסתם נמוכה מסף מס ההכנסה ליהנות מהפחתת המסים.

האם התכנית תגרום להגדלת המסים על עבודה לגבי עובדים מסוימים?

כדי להימנע מפגיעה בהכנסות המוסד לביטוח לאומי, יחול אמנם גידול מסוים בתשלום דמי הביטוח הלאומי של עובדים ברמות הכנסה גבוהות (מעל כ-9,000 שקל), אך תחול נגדו ירידה בתשלומי מס ההכנסה ולכן גם עובדים אלו ישלמו פחות מס וייהנו מתוספת לשכרם נטו.

אילו שינויים יחולו בשיעורי המס על יחידים בעקבות התכנית?

בסוף תהליך הפחתת המסים (שנת 2010) שיעור המס הישיר המירבי (מס הכנסה דמי ביטוח לאומי ומס בריאות) על עובד שכיר יירד מ-49% ל-44%. במקביל תחול הפחתה בשיעורי המס בכל מדרגות ההכנסה בהיקף של עד כ-7 נקודות אחוז, תוך העדפה יחסית לשכבות הביניים, וכן תחול ירידה של עד כ-4.5% בשיעור המס הממוצע.

מה תהיה השפעת התכנית על סף מס ההכנסה? כתוצאה מהפחתות המסים בשנתיים האחרונות עלה שיעור היחידים הנמצאים מתחת לסף המס מכ-40% לכ-50% מכלל בעלי ההכנסות. התכנית הרב שנתית תמשיך מגמה זו ובעקבותיה שיעור היחידים מתחת לסף המס יעלה בשני אחוזים נוספים, לכ-52%.

אילו שינויים צפויים בהתפלגות תשלומי מס ההכנסה? התכנית נותנת העדפה יחסית להפחתת מסים בקרב בעלי הכנסות נמוכות ובינוניות. ברמות הכנסה נמוכות שיעור הפחתת תשלומי המס הישיר (כאחוז מהמס אותו משלם הנישום), יגיע לכדי 30%, ואילו ברמות הכנסה גבוהות השיעור יפחת ל-11% בלבד. כתוצאה מאותה העדפה יחסית יגדל חלקו של העשירון העליון בתשלומי מס ההכנסה בכ-2 נקודות אחוז וחלקם של תשעה העשירונים הראשונים יקטן בהתאם.

* מאמר ראשון בסדרה (במאמר השני: חוקי המס החדשים בשוק ההון). הכותבים עמדו בראש הוועדה המשותפת של מינהל הכנסות המדינה ורשות המסים, שהכינה את דו"ח תוכנית המסים הרב שנתית.

